Tämän sivun alkukielistä versiota de on muutettu äskettäin. Päivitystä suomennetaan parhaillaan.

saksa

Seuraavat kielet ovat jo saatavilla: en.

Swipe to change

Periminen

Saksa

Sivu on laadittu yhteistyössä Euroopan unionin notaarien liiton (CNUE) kanssa.

1 Miten kuolemanvaraismääräys (testamentti, yhteinen testamentti, perintösopimus) laaditaan?

Testamentti voidaan laatia ns. omakätisenä testamenttina tai virallisesti varmennettuna testamenttina.

Omakätisen testamentin voi laatia ainoastaan henkilö, joka on täyttänyt 18 vuotta. Omakätinen testamentti on kirjoitettava kokonaan käsin ja allekirjoitettava. Jos testamentti on kirjoitettu kirjoituskoneella tai tietokoneella tai siitä puuttuu allekirjoitus tai jos se on esimerkiksi saneltu nauhalle, testamentti on pätemätön. Tästä seuraa, että ainoastaan lakimääräiset perilliset otetaan huomioon, ellei ole toista pätevää testamenttia, jossa perimyksestä määrätään toisin. Testamentti pitäisi allekirjoittaa koko nimellä, jotta testamentin laatineesta henkilöstä ei voi erehtyä. On myös erittäin suositeltavaa kirjoittaa testamenttiin sen tekoaika ja -paikka. Tämä on tärkeää, koska uudella testamentilla voidaan osittain tai kokonaan kumota aiemmin laadittu. Jos toisesta testamentista tai jopa molemmista puuttuu päiväys, ei aina voi tietää, kumpi on uudempi ja näin ollen pätevä.

Avioparit ja parisuhteensa rekisteröineet voivat laatia yhteisen omakätisen testamentin. Tässä tapauksessa molempien on allekirjoitettava yhdessä omakätisesti kirjoittamansa tai jommankumman omakätisesti kirjoittama testamentti (lisätietoja oikeus- ja kuluttajansuojaministeriön esitteessä ”Erben und Vererben”, s. 28 ”Was ist ein gemeinschaftliches Testament?”).

Jos haluaa varmistaa, että testamentin laatimisessa ei tapahdu virhettä, kannattaa laatia virallisesti varmennettu testamentti, jota kutsutaan myös notaarin vahvistamaksi testamentiksi. Tämä tapahtuu niin, että henkilö ilmoittaa viimeisen tahtonsa notaarille suullisesti ja notaari pukee sen kirjalliseen muotoon, tai niin, että henkilö ilmaisee viimeisen tahtonsa kirjallisesti ja toimittaa sen notaarille (lisätietoja oikeus- ja kuluttajansuojaministeriön esitteessä ”Erben und Vererben”, s. 26 ”Das öffentliche Testament”). Tällaisen testamentin voi tehdä myös alaikäinen, joka on täyttänyt 16 vuotta.

Perintösopimus on tehtävä notaarin luona niin, että molemmat osapuolet ovat yhtä aikaa läsnä (lisätietoja oikeus- ja kuluttajansuojaministeriön esitteessä ” Erben und Vererben”, s. 34 ”Der Erbvertrag”).

2 Miten kuolemanvaraismääräys rekisteröidään?

Jotta omakätisesti laadittua testamenttia ei sen laatijan kuoleman jälkeen sivuutettaisi, hukattaisi tai unohdettaisi, on yleensä suositeltavaa (ei kuitenkaan pakollista) antaa testamentti viralliseen säilytykseen käräjäoikeudelle (Amtsgericht) (Baden-Württembergissä vuoden 2017 loppuun asti notaarille). Notaarin laatima testamentti luovutetaan aina viralliseen säilytykseen. Sama koskee perintösopimusta, mikäli sopimuksen tekijät eivät ole kieltäneet viralliseen säilytykseen luovuttamista. Jos he ovat näin tehneet, notaari säilyttää sopimuksen. Virallisessa säilytyksessä olevat testamentit ja perintösopimukset on avattava, kun niissä kuolemanvaraismääräyksensä antanut henkilö on kuollut.

Käräjäoikeuksille (Baden-Württembergissä vuoden 2017 loppuun asti notaareille) viralliseen säilytykseen annetut omakätisesti kirjoitetut testamentit ja notaarin laatimat kuolemanvaraismääräykset (testamentit ja perintösopimukset) on 1. tammikuuta 2012 alkaen rekisteröity sähköisesti liittovaltion notaariyhdistyksen (*Bundesnotarkammer*) testamenttirekisteriin. Väestörekisteriviranomaisilla olevat säilytystiedot ennen tätä päivämäärää laadituista kuolemanvaraismääräyksistä siirretään tähän rekisteriin.

Liittovaltion notaariyhdistys saa rekisteriviranomaisena tiedon kaikista kotimaan kuolemantapauksista. Jotta viralliseen säilytykseen annettu kuolemanvaraismääräys voidaan avata, se ilmoittaa perintötuomioistuimelle (*Nachlassgericht*), onko rekisterissä kuolemanvaraismääräyksiä ja missä niitä säilytetään.

3 Sovelletaanko kuolemanvaraismääräysten sisältöön rajoituksia (esimerkiksi lakiosa)?

Lähiomaiset voidaan tehdä testamentilla perinnöttömiksi. Tilannetta, jossa aviopuoliso, lapset, lastenlapset tai vanhemmat, jotka ilman testamenttimääräystä olisivat lakimääräisiä perillisiä, jäävät perinnöttä, on kuitenkin aina pidetty epäoikeudenmukaisena. Sama koskee myös jälkeen elävää kumppania samaa sukupuolta olevien rekisteröidyssä parisuhteessa, koska rekisteröidyssä parisuhteessa kumppaneilla on toisistaan valtion tunnustama ja lakiin perustuva vastuu. Siksi tälle tiukasti rajatulle henkilöryhmälle on laissa turvattu ns. lakiosa. Lakiosaan oikeutetuilla on oikeus vaatia perillistä tai määrättyjä perillisiä maksamaan puolet lakimääräisen perintöosan arvosta.

Esimerkki: Perittävän jälkeen elävät tytär ja puoliso, jonka kanssa aviovarallisuussuhde perustuu omaisuuden erillisyyteen ja omaisuuden tuoton jakamiseen avioliiton purkautuessa (*Zugewinngemeinschaft*). Perittävä on määrännyt puolisonsa testamentilla ainoaksi perilliseksi. Jäämistön arvo on 100 000 euroa. Tyttären lakiosa on ¼ (tyttären lakimääräinen perintöosa on ½, kuten myös puolison). Rahasumman suuruus lasketaan kertomalla lakiosa jäämistön arvolla perimyksen alkaessa. Näin ollen tytär voi esittää puolisolle 25 000 euron lakiosavaatimuksen (¼ × 100 000 €).

Perittävä ei voi estää lakiosan vaatimista testamenttaamalla lakiosaan oikeutetulle perinnön, jonka arvo on vähemmän kuin puolet tämän lakimääräisestä perintöosasta. Tässä tapauksessa lakiosaan oikeutettu voi vaatia lakiosan täydennystä (*Zusatzpflichtteil*), jolla perinnön määrä nousee puoleen lakimääräisen perintöosan arvosta.

Esimerkki: Perittävä on määrännyt testamentissaan, että puoliso, jonka kanssa aviovarallisuussuhde perustuu omaisuuden erillisyyteen ja avioliiton aikana kertyneen omaisuuden jakamiseen avioliiton purkautuessa (*Zugewinngemeinschaft*), saa hänen jäämistöstään ⅞ ja tytär ⅛. Jäämistön arvo on 800 000 euroa. Tyttären lakiosa on ¼ (= 200 000 €). Koska häntä on muistettu testamentissa 100 000 eurolla (kahdeksasosa 800 000 eurosta), hän voi vaatia lakiosan täydennystä (100 000 euroa).

Lakiosavaatimukset on esitettävä kolmen vuoden kuluessa siitä, kun lakiosaan oikeutettu on saanut tiedon perimyksen alkamisesta ja häntä koskevasta kuolemanvaraismääräyksestä, kuitenkin viimeistään 30 vuoden kuluttua perimyksen alkamisesta.

Perilliset voivat pyytää lakiosavaatimuksen lykkäämistä, jos sen välitön täyttäminen olisi heille kohtuuttoman vaikeaa. Laissa mainitaan esimerkkinä tapaus, jossa perheen koti jouduttaisiin myymään. Lakiosaan oikeutetun edut on kuitenkin otettava asianmukaisesti huomioon. Lykkääminen tarkoittaa, että lakiosaa

ei tarvitse maksaa heti. Tuomioistuin ratkaisee kussakin tapauksessa, kuinka kauan lakiosan maksamista voidaan lykätä, tarvitaanko lakiosan turvaamistoimia ja minkälaisia ne ovat.

4 Jos kuolemanvaraismääräystä ei ole laadittu, kuka perii ja kuinka paljon?

Jos testamenttia tai perintösopimusta ei ole, noudatetaan lakimääräistä perimystä.

Saksan perintöoikeuden mukaan perillisiä ovat periaatteessa vain sukulaiset eli henkilöt, joilla on yhteiset vanhemmat, isovanhemmat, isoisovanhemmat tai vielä kaukaisemmat yhteiset esivanhemmat. Lakimääräisessä perimyksessä eivät ole mukana avioliiton kautta sukulaisiksi tulleet, esim. anoppi, vävy, isäpuoli, tytärpuoli tai täti avioliiton kautta, sillä perittävällä ei ole heidän kanssaan yhteisiä esivanhempia.

Sukulaisuussuhde voi syntyä myös adoption kautta. Adoptiosta seuraa kattava oikeudellinen sukulaisuussuhde adoptiovanhempaan ja tämän sukuun, kaikkine oikeuksineen ja velvollisuuksineen. Adoptiolasten asema on yleensä sama kuin biologisten lasten (täysi-ikäisten ”lasten” adoptioon voi liittyä joitakin poikkeuksia).

Myös aviopuolisot muodostavat poikkeuksen sukulaisperimykseen. Vaikka aviopuolisot eivät yleensä ole sukua keskenään eli heillä ei ole yhteisiä esivanhempia, heillä on kuitenkin oikeus periä puolisonsa. Jos puolisot ovat eronneet, perimysoikeutta ei ole. Tämä koskee tietyin edellytyksin myös asumuserossa olevia puolisoita.

Rekisteröidyssä parisuhteessa elävät rinnastetaan perintöoikeudessa aviopuolisoihin. Sen sijaan muissa liitoissa elävillä ei ole lakimääräistä perimysoikeutta.

Sukulaisten perintöoikeus:

Kaikilla sukulaisilla ei ole samanlaista perintöoikeutta. Perilliset jaetaan laissa eri ryhmiin:

Ensimmäinen ryhmä:

Ensisijaisia perillisiä ovat vain vainajan jälkeläiset eli lapset, lastenlapset, lastenlastenlapset jne.

Avioliiton ulkopuolella syntyneet lapset ovat äitinsä ja isänsä sekä näiden sukulaisten lakimääräisiä perillisiä. (Poikkeuksena ovat tapaukset, joissa perittävä on kuollut ennen 29. toukokuuta 2009 ja lapsi on syntynyt avioliiton ulkopuolella ennen 1. heinäkuuta 1949, ks. oikeus- ja kuluttajansuojaministeriön esite ” Erben und Vererben”, s. 11 ja s. 15 alaviitteet).

Jos perittävällä on joku tähän ryhmään kuuluva lähisukulainen, kaukaisemmat sukulaiset eivät voi saada perintöä.

Esimerkki: Perittävällä on tytär ja lukuisia sisarusten lapsia. Sisarusten lapset eivät saa perintöä.

Lastenlapset voivat yleensä saada perintöä vain, jos heidän vanhempansa ovat kuolleet tai luopuneet perinnöstä.

Esimerkki: Vainajalla oli tytär ja kolme lastenlasta, joiden isä on vainajan aiemmin kuollut poika. Tytär saa puolet perinnöstä, ja pojan lapset jakavat toisen puolen, joka olisi kuulunut heidän isälleen. Pojan lapsista kukin saa siis perinnöstä.

Toinen ryhmä

Toissijaisia perillisiä ovat vainajan vanhemmat ja heidän lapsensa ja lastenlapsensa eli perittävän sisarukset ja sisarusten lapset. Myös tässä tapauksessa perittävän vanhempien lapset perivät vain, jos perittävän vanhemmat ovat jo kuolleet. He saavat jo kuolleen isänsä tai äitinsä perintöosan.

Toisen asteen sukulaiset voivat saada perintöä vain, jos ensimmäisen asteen sukulaisia ei ole.

Esimerkki: Perittävän jälkeen ovat elossa veljenpoika ja sisarentytär. Sisarukset ja vanhemmat ovat kuolleet. Veljenpoika ja sisarentytär perivät näin ollen kumpikin ½.

Kolmas ryhmä ja sitä seuraavat ryhmät

Kolmanteen perillisryhmään kuuluvat isovanhemmat sekä heidän lapsensa ja lastenlapsensa (tädit, sedät, enot, serkut ym.), neljänteen ryhmään isoisovanhemmat sekä heidän lapsensa ja lastenlapsensa jne. Perimys määräytyy olennaisilta osin samoin säännöin kuin aiemmissa ryhmissä. Neljännestä asteesta lukien esivanhempien kuolleiden jälkeläisten sijaan eivät enää tule heidän jälkeläisensä, vaan lähin sukulainen on ainoa perinnönsaaja (siirrytään sukuhaaraperimyksestä järjestelmään, jossa perijä on sukulaisuusasteen perusteella lähin sukulainen (*Gradualsystem*)).

Periaatteena on aina, että jos yksi edelliseen ryhmään kuuluva sukulainen on vielä elossa, seuraavaan ryhmään kuuluvat sukulaiset eivät voi saada perintöä.

Aviopuoliso tai rekisteröity kumppani:

Jälkeen elävät aviopuolisot tai rekisteröidyt kumppanit perivät – aviovarallisuusjärjestelmästä riippumatta – jälkeläisten eläessä neljäsosan ja vain toisen asteen sukulaisten (eli perittävän vanhempien, sisarusten tai sisarusten lasten) ja isovanhempien eläessä puolet jäämistöstä.

Jos aviopari on elänyt aviovarallisuussuhteessa, joka perustuu omaisuuden erillisyyteen ja kertyneen omaisuuden jakamiseen avioliiton purkautuessa (*Zugewinngemeinschaft*, joka on voimassa aina, ellei avioehtosopimuksessa ole muuta sovittu), kasvaa edellä mainittu perintöosa neljänneksen. Sama koskee rekisteröidyn parisuhteen osapuolia.

Jos ensimmäisen tai toisen asteen sukulaisia tai isovanhempia ei ole, jälkeen elävä aviopuoliso tai rekisteröity kumppani saa koko perinnön.

Esimerkki: Perittävän jälkeen elävät hänen vanhempansa ja puoliso, jonka kanssa aviovarallisuussuhde perustuu omaisuuden erillisyyteen ja kertyneen omaisuuden jakamiseen avioliiton purkautuessa (*Zugewinngemeinschaft*). Puoliso saa jäämistöstä ¾ (½ + ¼) ja vanhemmat toisen asteen perillisinä kumpikin ⅛. Lisäksi puoliso saa (vain toisen asteen sukulaisten ja isovanhempien eläessä) kaikki kotitalouteen kuuluvat esineet sekä häälahjat (*Großer Voraus*). (Ensimmäisen asteen sukulaisten eläessä saa jälkeen elävä aviopuoliso nämä esineet vain, jos hän tarvitsee niitä asianmukaiseen taloudenpitoon.)

Valtionperintö:

Jos aviopuolisoa tai rekisteröityä kumppania ei ole eikä myöskään sukulaisia, perillinen on valtio. Valtion vastuu rajoittuu jäämistön arvoon.

5 Mikä on toimivaltainen viranomainen

5.1 perintöasioissa?

Perintöasioissa toimivaltainen on perittävän viimeisen asuinpaikan käräjäoikeuden perintötuomioistuin (*Nachlassgericht*) (Baden-Württembergissä vuoden 2017 loppuun asti notaari).

5.2 vastaanottamaan perinnön vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Perinnöstä luovutaan ilmoittamalla asiasta perintötuomioistuimeen. Ilmoitus tehdään merkityttämällä se perintötuomioistuimen pöytäkirjaan tai virallisesti todistetussa muodossa (lisätietoja jäljempänä).

Perinnön vastaanottamiseen ei liity muotoseikkoja eikä se edellytä tiedoksiantamista. Perintö katsotaan vastaanotetuksi, kun perinnöstä luopumisen määräaika on päättynyt.

5.3 vastaanottamaan testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Testamenttisaannon vastaanottamista tai siitä luopumista koskeva ilmoitus annetaan kuolinpesästä vastaavalle henkilölle. Tämän voi tehdä perillinen tai testamentinsaaja.

5.4 vastaanottamaan lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevan ilmoituksen?

Saksan perintöoikeudessa ei ole säännöksiä lakiosan vastaanottamista tai siitä luopumista koskevasta ilmoituksesta.

6 Esitelkää lyhyesti kansallisen lainsäädännön mukainen perintöasian ratkaisumenettely, mukaan lukien kuolinpesän purkaminen ja sen omaisuuden jakaminen (kertokaa myös, aloittaako tuomioistuin tai muu toimivaltainen viranomainen perintöasioita koskevan menettelyn omasta aloitteestaan).

Testamentin avaaminen:

Perittävän kuoltua perintötuomioistuin avaa sille esitetyn tai virallisessa säilytyksessä olevan kuolemanvaraismääräyksen viran puolesta. Myös perillisille ilmoitetaan asiasta viran puolesta.

Perintötodistusmenettely:

Perintötodistus (*Erbschein*) on perintötuomioistuimen (Baden-Württembergissä vuoden 2017 loppuun asti notaarin) laatima todistus, jossa esitetään perillisen henkilötiedot, hänen perintöoikeutensa laajuus ja mahdollinen määräys toissijaisesta testamentinsaajasta tai testamentin toimeenpanosta.
Perintötuomioistuin antaa perintötodistuksen pyynnöstä. Pyynnössä on osoitettava laissa vaadittujen tietojen oikeellisuus tai vakuutettava valaehtoisesti, että tietojen oikeellisuudesta ei ole epäilyksiä. Valaehtoinen vakuutus voidaan antaa notaarille tai tuomioistuimelle, ellei tätä toimivaltaa ole osavaltion oikeudessa siirretty yksinomaan notaareille.

Eurooppalaisen perintötodistuksen antaminen:

Eurooppalaista perintötodistusta koskevasta menettelystä säädetään kansainvälistä perintöoikeusmenettelyä koskevassa laissa (*Internationales Erbrechtsverfahrensgesetz*, IntErbRVG). Eurooppalainen perintötodistus on pätevä lähes koko Euroopan unionissa Irlantia ja Tanskaa lukuun ottamatta.
Perintötuomioistuin antaa sen pyynnöstä myös oikeaksi todistettuna jäljennöksenä, jonka voimassaoloaika on määritetty. Todistuksella voidaan yksinkertaistaa erityisesti kuolinpesän selvitystä EU:ssa.

Omaisuuden jakaminen:

Jos perillisiä on useampia, jäämistöstä tulee jakamattoman kuolinpesän yhteistä omaisuutta. Siksi perilliset voivat hallita jäämistöön kuuluvia yksittäisiä esineitä vain yhdessä, esim. päättää myydä perittävän auton, jota ei enää tarvita. Niiden on myös hoidettava perintöä yhdessä. Tämä on usein huomattavan vaikeaa, erityisesti jos perilliset asuvat kaukana toisistaan eivätkä pysty sopimaan asioista. Kuka tahansa perillinen voi pyytää pesän jakamista (*Auseinandersetzung*), jolloin tämä usein vaivalloinen yhteisomistussuhde päättyy. Merkittävin poikkeus tähän on tilanne, jossa perittävä on testamentissaan kieltänyt jäämistön jakamisen tiettynä aikana esim. perheyrityksen säilyttämiseksi.
Jos perittävä on nimennyt testamentin toimeenpanijan, pesän jakaminen on tämän tehtävä. Muussa tapauksessa perillisten on tehtävä se itse. He voivat pyytää tähän notaarin apua. Jos perilliset eivät notaarin välityksellekään pysty sopimaan pesänjaosta, jäljelle jää vain asian vieminen tuomioistuimeen.

7 Miten ja milloin henkilöstä tulee perillinen tai testamentinsaaja?

Lakimääräisestä perimyksestä on kerrottu edellä.
Jos vainaja on jättänyt testamentin, sen määräykset sivuuttavat lakimääräisen perimyksen. Perintöä saavat siis vain ne, jotka mainitaan testamentissa, mikäli perittävän testamentti koskee koko jäämistöä. Lakiosaan oikeutettujen tilanteesta on kerrottu edellä.
Lain mukaan perillinen tai perilliset saavat perinnön perittävän kuoltua (automaattinen perimys). Perilliset voivat myös luopua perinnöstä, kuten edellä on selostettu.
Perittävä voi myös testamentata yksittäisiä jäämistöön kuuluvia esineitä tai määrätyn rahasumman tietyille henkilöille. Tällöin testamentinsaajista ei tule perillisiä, vaan he voivat vaatia testamentissa heille määrättyä jäämistön osaa kuolinpesästä vastaavalta henkilöltä.

8 Ovatko perilliset vastuussa perittävän veloista? Millä edellytyksillä?

Vastuu veloista, kun perinnöstä luovutaan:

Perilliset eivät joudu vastaamaan perittävän veloista, jos he ovat luopuneet perinnöstä määräaikaan mennessä. Perinnöstä luopumisesta on ilmoitettava perintötuomioistuimelle kuuden viikon kuluessa siitä, kun perillinen on saanut tiedon perinnöstä ja perillisasemastaan. Ilmoitus tehdään merkityttämällä se tuomioistuimen pöytäkirjaan tai virallisesti todistetussa muodossa. Viimeksi mainittuun riittää perillisen kirjallinen ilmoitus, jonka allekirjoituksen notaari todistaa oikeaksi. Perinnöstä luopuminen tai perinnön vastaanottaminen on yleensä sitovaa.

Vastuu veloista, kun perintö vastaanotetaan:

Jos perilliset ottavat perinnön vastaan, he tulevat oikeudellisesti perittävän sijaan. Tämä tarkoittaa, että he perivät myös velat, josta heidän täytyy vastata myös omalla omaisuudellaan.
Perilliset voivat kuitenkin rajoittaa vastuunsa perityistä veloista kuolinpesän arvoon, ts. vainajan mahdolliset velkojat voivat saada vaateensa pesästä, mutta perillisten omaan omaisuuteen ei kosketa. Perilliset voivat rajoittaa vastuutaan tällä tavoin hakemalla perintötuomioistuimelta oikeutta pesänhoitoon tai hakemalla konkurssituomioistuimena toimivassa käräjäoikeudessa pesän konkurssiin.
Perillisten vastuuta voidaan rajoittaa, vaikka pesän varat eivät riittäisi edes pesänhoidon tai konkurssimenettelyn kuluihin. Velkojien vaatiessa saataviaan perilliset voivat vedota pesän heikkouteen. Perilliset voivat kieltäytyä maksamasta pesän velkoja, jos jäämistö ei riitä niiden maksamiseen. Heidän on kuitenkin luovutettava velallisille käytettävissä oleva jäämistö.
Jos perilliset haluavat vain välttää maksamasta velkoja, joihin he eivät ole varautuneet, riittää, että käynnistetään ns. kuulutusmenettely (*Aufgebotsverfahren*), jossa perilliset voivat pyytää, että perintötuomioistuin vaatii perittävän velkojia ilmoittamaan tuomioistuimelle tiettyyn määräaikaan mennessä, kuinka paljon perittävä oli heille velkaa. Jos velkoja ei ilmoita saatavistaan määräajassa, tämän on tyydyttävä siihen, mitä perinnöstä jää jäljelle. Kuulutusmenettely auttaa perillisiä saamaan selvyyden myös siitä, onko syytä antaa pesä viranomaisten hallinnoitavaksi hakemalla pesänhoitajaa tai hakemalla kuolinpesä konkurssiin.

9 Mitä asiakirjoja ja/tai tietoja tavallisesti edellytetään kiinteän omaisuuden rekisteröintiä varten?

Jotta kiinteän omaisuuden perijä voidaan merkitä kiinteistörekisteriin omistajaksi, on tehtävä kiinteistörekisterin oikaisuhakemus ja esitettävä todiste kiinteistörekisterin virheellisyydestä. Kiinteistörekisterin oikaisu rekisteriin kirjatun omistajan kuoltua edellyttää, että hakija esittää todisteen perillisasemasta. Todisteena perillisasemasta kiinteistörekisterin oikaisua varten voidaan esittää perintötodistus (*Erbschein*) tai eurooppalainen perintötodistus.
Jos perimys perustuu kuolemanvaraismääräykseen, joka sisältyy viralliseen asiakirjaan (notaarin laatima testamentti tai perintösopimus), riittää, että kiinteistörekisterivirastolle esitetään kuolemanvaraismääräys ja pöytäkirjamerkintä sen avaamisesta.
Jos kiinteä omaisuus on testamenttisaannon kohteena, omaisuuden siirto testamentinsaajalle edellyttää (sovellettavasta perimysoikeudesta riippumatta), että esitetään notaarin laatima asiakirja, josta käy ilmi, että testamentinsaaja on saanut kiinteän omaisuuden omistusoikeuden.
Tapauksesta riippuen voidaan edellyttää lisäasiakirjojen esittämistä. Esimerkiksi liikeyrityksen merkitseminen perilliseksi edellyttää, että hakemuksen tekijä todistaa edustusvaltuutensa (esim. kaupparekisteriotteella).

9.1 Onko jäämistön hoitajan nimittäminen pakollista tai pyynnöstä pakollista? Jos on, miten nimittäminen toteutetaan kummassakin tapauksessa?

Saksan perintölainsäädännön mukaan jäämistönhoidon tarkoituksena on estää perillisen omaan omaisuuteen kajoaminen perimyksen täytäntöönpanossa.
Perintötuomioistuin määrää jäämistön hoitajan ainoastaan, jos sitä pyytää joku, jolla on siihen oikeus (perillinen, testamentin toimeenpanija, pesän velkoja, jäämistön ostaja tai toissijainen testamentinsaaja).
Jäämistön hoitaja (*Nachlassverwalter*) on taho, joka on virallisesti nimitetty hoitamaan vierasta omaisuutta ja joka voi olla asianosainen oikeusriidassa.
Jäämistön hoitaja toimii yksityisen edun mukaisesti vierasta omaisuutta hoitaessaan ja huolehtii kaikkien osapuolten eduista (perillisten ja velkojien).
Jäämistön hoitamisella, johon jäämistön hoitajalla on oikeus ja velvollisuus, ei pyritä ainoastaan jäämistön arvon säilyttämiseen ja lisäämiseen vaan ensisijaisesti suorittamaan pesän velkojille niiden saatavat. Jäämistön hoitajan päätehtävä on huolehtia pesän velkojen maksamisesta.

9.2 Kenellä on oikeus toimeenpanna perittävän kuolemanvaraismääräys ja/tai hallinnoida jäämistöä?

Perillisten, jäämistön hoitajan (ks. edellä) (tai konkurssiin julistetun kuolinpesän hoitajan) ja testamentin toimeenpanijan (ks. jäljempänä) lisäksi vastaavat valtuudet voidaan antaa väliaikaiselle pesänhoitajalle (*Nachlasspfleger*).
Perintötuomioistuin määrää väliaikaisesta pesänhoidosta viran puolesta, jos se on tarpeen sen vuoksi, että ei ole tietoa, kuka on perillinen ja ottaako hän perinnön vastaan. Väliaikaisella pesänhoidolla suojataan ja säilytetään jäämistöä tuntemattoman perillisen edun mukaisesti.
Perintötuomioistuin määrittää väliaikaisen pesänhoitajan toimintavaltuudet kussakin tapauksessa tarpeiden mukaan. Ne voivat olla hyvinkin laajat, tai ne voivat koskea vain yksittäisten jäämistöön kuuluvien esineiden hoitoa. Yleensä väliaikaiselle pesänhoitajalle annetaan tehtäväksi tuntemattomien perillisten määrittäminen ja jäämistön suojaaminen ja säilyttäminen.
Väliaikaisen pesänhoitajan tehtävänä ei ole suorittaa pesän velkojille niiden saatavia, sillä hänet on ensisijaisesti määrätty turvaamaan perillisten etuja. Pesän velkojen maksaminen pesän varoista voi kuitenkin poikkeuksellisesti kuulua väliaikaisen pesänhoitajan tehtäviin, jos pesän asianmukainen hallinnointi ja säilyttäminen sitä edellyttää tai halutaan välttää vahinkoa, jota esim. tarpeettomien oikeudenkäyntien kustannukset voivat aiheuttaa.

9.3 Mitkä valtuudet jäämistön hoitajalla on?

Perittävä voi nimittää kuolemanvaraismääräyksessä sille yhden tai useamman toimeenpanijan (*Testamentsvollstrecker*). Hän voi myös valtuuttaa kolmannen osapuolen, testamentin toimeenpanijan tai perintötuomioistuimen nimittämään (toisenkin) testamentin toimeenpanijan. Testamentin toimeenpanijan tehtävä alkaa, kun tehtävään nimitetty ottaa sen vastaan.
Lainsäädännön mukaan testamentin toimeenpanijan tehtävänä on toteuttaa perittävän viimeinen tahto. Jos perillisiä on useita, hänen tehtävänään on kuolinpesän jakaminen näiden kesken.
Testamentin toimeenpanijan on hoidettava jäämistöä. Hänellä on oikeus ottaa jäämistö haltuunsa ja hallita jäämistöön kuuluvia esineitä. Sen sijaan perilliset eivät voi hallita testamentin toimeenpanijan hallussa olevia jäämistöön kuuluvia esineitä. Testamentin toimeenpanijalla on myös oikeus tehdä pesää koskevia sitoumuksia, jos niiden tekeminen on pesän hallinnoinnin kannalta asianmukaista. Hän saa käyttää jäämistöä korvauksetta siltä osin kuin siihen on moraalinen velvoite tai se on sopivaisuussääntöjen mukaista.
Perittävällä on myös mahdollisuus sopivaksi katsomallaan tavalla rajoittaa testamentin toimeenpanijan valtuuksia laissa säädettyihin verrattuna. Hän voi myös määrittää testamentin toimeenpanon keston. Hän voi esimerkiksi antaa testamentin toimeenpanijan tehtäväksi pelkästään pesänselvityksen ja jakamisen lyhyessä ajassa. Perittävä voi kuitenkin määrätä testamentissaan tai perintösopimuksessa myös ns. pitkäaikaisesta toimeenpanosta (*Dauervollstreckung*). Pitkäaikainen toimeenpano voidaan periaatteessa määrätä enintään 30 vuodeksi perimyksen alkamisesta. Perittävä voi kuitenkin määrätä, että hallinnointi jatkuu perillisen tai testamentin toimeenpanijan kuolemaan tai johonkin muuhun heistä jompaakumpaa koskevaan tapahtumaan asti. Tässä tapauksessa testamentin toimeenpano voi kestää jopa kauemmin kuin 30 vuotta.

10 Mitä edunsaajan aseman ja/tai oikeudet osoittavia asiakirjoja kansallisen lainsäädännön mukaisesti tavallisesti annetaan perintöasioita koskevan menettelyn aikana tai sen päättyessä? Onko niillä todistusvoimaa?

Perimysoikeus osoitetaan yleensä perintötodistuksella (*Erbschein*) tai eurooppalaisella perintötodistuksella, kun perillinen haluaa esim. siirtää perittävän tontin tai tilin nimiinsä. Perintötodistusta tai eurooppalaista perintötodistusta ei välttämättä tarvitse esittää, jos on tehty virallisesti varmennettu testamentti.

Tämä verkkosivu on osa Sinun Eurooppasi -sivustoa.
Anna palautetta sisällön hyödyllisyydestä.

Your Europe
This webpage is part of an EU quality network

Päivitetty viimeksi: 11/03/2024
Tämän sivuston eri kieliversioita ylläpitävät Euroopan oikeudellisen verkoston kansalliset yhteysviranomaiset. Käännökset on tehty Euroopan komissiossa. Muutokset, joita jäsenvaltiot ovat saattaneet tehdä tekstin alkuperäisversioon, eivät välttämättä näy käännöksissä. Komissio tai Euroopan oikeudellinen verkosto eivät ole vastuussa tiedoista, joita esitetään tai joihin viitataan tällä sivustolla. Ks. oikeudellinen huomautus, josta löytyvät tästä sivustosta vastaavan jäsenvaltion tekijänoikeussäännöt.